

Förslag
till utdikning av mark tillhörande

Eflinge och Säby
i Ingarö socken och Stockholms län
Upprättat år 1925 av
Nils Risbergs
Statens Lantbruksingenjör.

U t l å t a n d e.

Synemännens utlåtande rörar

de sänkning av Kullaträsk i och för
bättre avdikning av mark tillhörande
Eflinge och Söby i Ingarö socken och
Stockholms län, avgivet vid syneförrät-
ning enligt vattenlagen år 1925.

Läge.

Ifrågavarande sjö är belägen omkring 5 km. syd-
ost om Ingarö kyrka. Det område, som skall torrläggas utgöres
av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sam-
manlagt 6.48 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet
vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen
den 13 april 1922 med n:ris 61 och 62 betecknade nederbördsom-
rådena.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes reso-
lution av den 20 juni 1924 förordnades undertecknad att hand-

lägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandens vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som vattenavledning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Kullaträsk torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har

något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas. Någon åtgärd enligt vattenlagen 10 kap. 42 § har på grund av sjöns läge och ringa utsträckning ej ansetts erforderlig.

Företagets omfattning och avloppsdikets läge.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1,2 meter över nuvarande medelvattenytan i sjön med tillägg för fall för längre från avloppet belägen mark.

För områdets avdikning föreslås ett gemensamt huvudavlopp å kartan betecknat med A-B och har detsamma markerats med tvenne jämnlöpande röda linier.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet för ifrågavarande avlopp är endast av ringa omfattning varför några särskilda hydrografiska beräkningar ej ansetts erforderliga. Avloppets dimensioner har bestämts med hänsyn till lämplighet och hava följande dimensioner föreslagits:

Bottenbredd 0.3 m.

Sidolutning 1:1.5

Bottenlutning minst 0.5:1000.

Avloppets djup har föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandens i företaget ingående mark.

I den vid förrättningen upprättade profilritningen är avloppets djup vid var och en av de längs detsamma nedsågna avvagningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid även.

ne ställen angivits. Avloppets dimensioner å olika platser av detsamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävningstabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna villja fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan som profilritningen och skall vara påbörjat senast inom två år efter det denna för rättning vunnit laga kraft samt vara fullbordat inom tre år efter samma tid. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid, vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens Vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då jordägaren ej framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras genom samt.

Då det för närvarande endast är två deltagare i företaget behöver någon styrelse för företaget jämlikt vattenlagen

7 kap. 61 § ej utses. Skulle framdeles genom någon åtgärd deltagarna bliva fler än två skall styrelsen utses och skall val av styrelse anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i Styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Konungens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Dikesjorden.

Den ur avloppet upptagna jordmassan skall såväl vid avloppets första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sådan av detsamma men får ej läggas närmare de nya avloppets kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtiende meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning än den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av ¹/_{st} bro för ågoväg.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finns en fixpunkt i form av kors in-
huggen i jordfast sten. Dess läge i plan samt dess höjd över an-
taget horisontalplan är å såväl plan som profilritningen angivna.
Den skall noga bevaras och får ej döljas av jord eller annat.
Borttages eller fördärras densamma uppsätligen är åtgärden be-
lagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Avsyrning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfor-
dras, under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras
av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingenjör eller annan
av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

Det här föreslagna diket skall vart tredje år
samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam
och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast
den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnader-
na skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kost-
nadernas fördelning för avloppets första upptagande. Vid rensning
skall iakttagas, att bottenlinien erhåller det å profilritningen

angivna höjdläget.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avlopp
eller annan åtgärd, varigenom skada uppstår eller som hindrar
vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tillas, och
skall, därest skada uppstår genom delägares påtagliga åtgörande
av denne omedelbart avhjälpas. Rättas ej sådant förhållande
skyndsamt, sedan den försumlige varder därom anmodad, må den,
som lider men av försummelsen, jämlikt vattenlagen 13 kap. 16
§ kalla två ojäviga män att hålla besiktning och åger sedan
bristen blivit av dem vitsordad, att på den försumliges bekost-
nad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark
samt för utrönande av varje ågofigurs höjdläge över medelvatten-
ytan i avloppet, har den av företaget berörda marken blivit
kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen
på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid, för
mark belägen på längre avstånd från avloppet tillagts erforder-
ligt fall.

Ersättningar.

Synemännen föreskriva jämligt intressenternas därom gjorda uttalande att ersättning för mark, som åtgår för avloppets utvidgning skall utgå, varför särskild jordersättningslängd upprättats, av vilken närmare framgår de olika ersättningsbeloppen ävensom med hur stor del varje jordägare skall deltaga.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag skall sådan utgå och skall densamma beräknas sedan arbetet utförts och utgå efter sådan grund att mark, som toges i anspråk skall ersättas efter ett värde av 1.500.- kronor pr. hektar. Krav på ersättning skall göras senast inom ett år efter sedan företaget blivit avsynat och godkänt samt innan vallarne bortförts, i annat fall varder rätt till ersättning förluten.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av

sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägogradering varit nödvändig och har densamma verkställt efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,2 m. över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,2 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1,0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrlägningsgraden 0 d.v.s. deras bli

vande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upplagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppet, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick, värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan

lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i ^vavloppet, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträk-

nats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdans kolumn 11.

Skillnaden mellan det blivande och nuvarande värdet eller det s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdans kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värden samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttnehåll beräknade och införda.
På grund av sjöns branta stränder och dess steniga botten kommer några landvinningar av värde ej att erhållas genom vattenbåtnaden genom företaget.
tentytans sänkning.

Den vattenskadade marken, som kommer att förbättras genom företaget, omfattar en areal av sammanlagt 6.38, har varav 2.50 har åker, 2.16 har odlingsmark samt 1.72 har annan mark.

Dess blivande värde utgör.	2.889.75 kronor.
" nuvarande "	1.445.40
Förbättringsvärde sålunda.	1.434.35 kronor.

Vattendomstolsavgift.

Någon vattendomstolsavgift i samband med före-
varande företag erfordras ej.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild
tabell häröver upprättats, vilken senare bilagts detta utlåtande,
varför här endast hänvisas till nämnda tabell. Företaget har be-
traktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida del-
ägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldig-
het är grundad på värdet av den båtnad som vinnes genom dikningen.
Då någon framställning att få erlägga bidrag till kostnaden för
företagets utförande på visst antal år ej anförts, har någon så-
dan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökanden och
skall för dess kostnaders slutliga fördelning, gälla enahanda grun-
der som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördel-
ning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda
tabell.

Talan mot förrättningen.

Den, som önskar föra talan mot denna förrättning
skall göra detta vid Österbygds vattendomstol, adr. Stockholm.

För talans bevarande skall sakkigare inom sextio dagar räknat
från denna dag till vattenrättsdomaren tillfärma sina till vat-
tendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa
fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen
därtill.

Utlåtandets underställning.

Då ifrågavarande företag avser sjösänkning
skall synemännens utlåtande jämlikt vattenlagen 7 kap. 45 §
underställas vattendomstolens prövning.

Beatedal den 24 mars 1925.

Hils Risberg.

Statens Lantbruksingenjör.

B. Bäckström. K. Hindell.

Bestyrkes i tjänsten
Hils Risberg

Sak 126

15267
D. 102
Indom H
K. Statens Lantbruksingenjör
Den 19 AUG. 1926

B e v i s

öfver verkställd avsyning af det företag, som avser utdikning
af mark tillhörande Eflinge och Båby i Ingars socken och
Stockholms län.

Planen fastställd den 26 mars 1926.

Statsunderstöd: statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget

kronor 350.-

Odlingslån " 1000.-

Vid af undertecknad den 27 juli 1926 verkställd
besiktning af företaget återstod endast en mindre del af av-
loppets övre del. Vid af assistent von Heideken den 4 augusti
1926 verkställd kontroll af företaget har detsamma befunnits
utfört i enlighet med den fastställd arbetsplanen, med undan-
tag af att "govägsbron i stället utförts med 5 st. 6" x 7"
bärbjälkar. Företaget förordas till godkännande.

Stockholm den 4 augusti 1926.

L. O. H.
Statens Lantbruksingenjör.

